Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl057	**Kerkrade, 24 juli 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb064

Onderwerp
Wijziging Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg.

Beslispunten
1. Kennisnemen van het bijgevoegde ontwerpwijzigingsbesluit;
2. Een positieve zienswijze indienen ten aanzien van het ontwerpwijzigingsbesluit ten behoeve van de voorgenomen wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg per 1 juli 2024;
3. Deze zienswijze uiterlijk 31 oktober 2023 toezenden aan het college.
4. Kennisnemen van de wijzigingen zoals opgenomen in de bijlagen 1 t/m3.

Inleiding
Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: "Wgr") in werking getreden. De doelstelling van deze wetswijziging is om gemeenteraden meer te betrekken bij en meer invloed te geven op gemeenschappelijke regelingen. Om te voldoen aan de wetswijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen vóór 1 juli 2024 zijn aangepast.

Een deel van de wijzigingen is direct in werking getreden op 1 juli 2022. Voor deze wijzigingen is het niet noodzakelijk om de gemeenschappelijke regelingen aan te passen, nu deze rechtstreeks uit de wet voortvloeien. Voor een aantal wijzigingen is wél een afweging en wijziging van de gemeenschappelijke regelingen vereist. Dat betekent dat voor die wijzigingen zowel de zienswijzeprocedure als de toestemmingsprocedure richting de gemeenteraden dient te worden doorlopen, vóór 1 juli 2024.

De volgende wijzigingen moeten in de gemeenschappelijke regelingen worden opgenomen:
- De regeling bevat een uittredingsregeling, bestaande uit:
  - De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden;
  - De gevolgen voor het vermogen van het samenwerkingsverband;
  - De gevolgen voor het vermogen van de deelnemende gemeenten.
- De regeling bevat een afweging over het al dan niet bieden van een zienswijzemogelijkheid voor de gemeenteraden ten aanzien van andere besluiten dan die waarvoor de Wgr deze verplichting zelf reeds stelt. Voor bijvoorbeeld de begrotingscyclus en het treffen of wijzigen van een regeling geldt op grond van de Wgr automatisch een zienswijzemogelijkheid;
- De regeling houdt bepalingen in omtrent de evaluatie van de regeling;
- De regeling houdt bepalingen in over burgerparticipatie;
- De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop inlichtingen aan de raad worden verstrekt (actieve informatieplicht). Het gaat hierbij om: het moment van informatievoorziening, de wijze van informatievoorziening en het onderwerp van de informatievoorziening. Uitgangspunt is dat de gemeenteraden alle inlichtingen moeten krijgen die nodig zijn voor de uitoefening van hun taken.

Op basis van vorenstaande wijzigingsverplichtingen heeft Boels Zanders Advocaten uniforme wijzigingsvoorstellen opgesteld voor bijna alle gemeenschappelijke regelingen in Limburg. Ten behoeve van het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg ofwel de Kredietbank Limburg (hierna te noemen KBL) is door de Gr KBL het bureau PROOF Adviseurs ingehuurd. De oorzaak hiervan is dat de KBL eerder was gestart met deze wijzigingsprocedure dan de overige Gr-en.

Voordeel is dat zowel bij PROOF Adviseurs als bij Boels Zanders Advocaten de belangrijkste adviseur en scribent van alle adviezen om de Gr te wijzigen, dezelfde persoon is. Mede hierdoor sluiten de wijzigingsvoorstellen van PROOF Adviseurs bij de KBL aan bij de adviezen van Boels Zanders Advocaten voor de overige Gr-wijzigingen.

In de brief van de KBL van 20 juli 2023 worden de wijzigingen van deze Gr nader toegelicht. Bij het traject bij de KBL werd ten opzichte van de andere GR-en nog een dimensie toegevoegd ten gevolge van het uittreden van de gemeente Heerlen per 1 januari 2024 uit de Gr KBL. Namelijk de bestuurssamenstelling en de stemverhoudingen.
Uiteindelijk betreffen de wezenlijke aanpassingen naast het corrigeren van enkele omissies in de tekst van de Gr KBL, de volgende:

- De discussie om te kiezen voor delegatie of mandaat. In de huidige Gr is reeds sprake van delegatie. In de nieuwe concept Gr is eveneens sprake van delegatie. In deze nieuwe versie is thans beschreven wat deze delegatie ook daadwerkelijk betekent.
- Vanuit het herstel van de geconstateerde omissies en de uittreding van de gemeente Heerlen, moest de bestuurssamenstelling en de stemverhouding opnieuw besproken worden. In de nieuwe versie hebben de gemeenten Maastricht en Sittard-Geleen ieder twee leden met elk 3 stemmen voor het algemeen bestuur en de overige drie gemeenten, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade hebben ieder één lid. Waarbij het AB-lid van Kerkrade 4 stemmen vertegenwoordigt en de AB-leden van Brunssum en Landgraaf elk 2 stemmen hebben.
- Met deze stemverhoudingen hebben de vertegenwoordigers van Maastricht en Sittard-Geleen samen een meerderheid van stemmen in het algemeen bestuur. Hierdoor zouden deze twee gemeenten in theorie de dienst kunnen uitmaken zolang zij het met elkaar eens zijn. Dit is een onwenselijke situatie voor de 3 Parkstadgemeenten. Derhalve is nog de extra bepaling opgenomen dat naast de stemverhoudingen ook vertegenwoordigers van tenminste drie gemeenten moeten instemmen met een voorstel.

Alle griffies in Limburg hebben ontvangen de ''Oplegnotitie t.b.v. wijzigingsvoorstellen gemeenschappelijke regelingen''. Op basis van deze notitie wordt voorgesteld om de volgende bepalingen in de gemeenschappelijke regeling alsnog op te nemen:

- Een zienswijzeprocedure wordt ingesteld als tenminste 1/5e deel van de deelnemende gemeenteraden hiertoe oproept, onder de voorwaarde dat het minimaal twee deelnemende gemeenteraden betreft;
- De werking van de regeling zal geëvalueerd worden als ten minste twee gemeenteraden daartoe besluiten.

Het advies van de raadsgriffiers is voor de KBL niet meegenomen in de zienswijze, omdat de Gr KBL vanaf 2024 slechts uit 5 gemeenten bestaat en er tussen die gemeenten uitvoerig is gesproken over de stemverhoudingen en het daarom niet wenselijk is om de gemaakte afspraken open te breken.

Doelstelling

Het vóór 1 juli 2024 kunnen vaststellen van een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg.

Argumenten
Het AB van de KBL heeft op 6 juli 2023 ingestemd met de wijzigingsvoorstellen van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening. Bij brief van 20 juli 2023 heeft de KBL de wijzigingsvoorstellen aan de Gr-gemeenten aangeboden. Het is de bedoeling dat de nieuwe Gr voor de KBL voor 1 juli 2024 in werking treedt.

Kanttekeningen
Geen.

Financiën
Het wijzigen van de Gr-KBL heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie
Op 18 en 20 september 2023 vindt een digitale informatiesessie plaats ten behoeve van college- en raadsleden om vragen aan de adviseurs van Boels Zanders Advocaten te stellen. In een schriftelijke beantwoording van alle vragen zal nadien z.s.m. worden voorzien.
Op 18 september 2023 zal een gezamenlijke commissievergadering plaatsvinden, waarbij de commissieleden over de generieke wijzigingen binnen de GR-en en de specifieke wijzigingen per GR worden geïnformeerd.

Burgerparticipatie
Burgerparticipatie vloeit voort uit artikel 25 van de Gr KBL. Hierin is namelijk opgenomen dat ingezetenen en belanghebbenden via de reguliere procedures bij de colleges en de raden van de gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Voor onze gemeente betekent dit dat burgerparticipatie wordt geboden rondom het beleidsplan Armoede en Schulden en de daaruit voortvloeiende opdrachten aan de KBL voor de uitvoering van taken op het terrein van de schuldhulpverlening.

Gezondheid en Vitaliteit
De Gr KBL werkt voor ongeveer 15 gemeenten samen op het vlak van de schulddienstverlening. Dit draagt bij aan het opheffen van schulden waardoor deze oorzaak voor mogelijke stress in een gezin wordt verminderd en de mogelijkheden om te participeren in de maatschappij worden vergoot. Een en ander sluit aan op het gedachtegoed van Positieve Gezondheid waarin aandacht voor alle facetten van 'gezond zijn en blijven' centraal staat.

Uitvoering
Het standpunt van de gemeente Kerkrade - positieve zienswijze geven en daarmee instemmen met de ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling KBL - dient per brief kenbaar gemaakt te worden aan het AB van de KBL. Hiervoor is bijgaande conceptbrief voor uw raad toegevoegd.

Bijlagen:
1. Aanbiedingsbrief KBL van 20 juli 2023 wijziging GR
2. Concept Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg
3. Was-wordt-tabel Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg